

MATICHONBOOK

สันติบาล

วสันต์ เทชกฤษณ์

อาชญาวิทยาอิงชีวิตจริง

สันติบาล

วชิษฐ เดชกุญชร

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน 2565

สันติบาล • วชิรรัฐ เดชกฤษกร

ฉบับนี้ถูกโดย สำนักพิมพ์มติชน, ตุลาคม 2565

ราคา 299 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

วชิรรัฐ เดชกฤษกร.

สันติบาล.--กรุงเทพฯ : มติชน, 2565. 360 หน้า.

895.913

ISBN 978-974-02-1810-4

© All rights reserved สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2537

ไม่อนุญาตให้ทำการคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใด หรือดัดแปลง แก้ไข ทำซ้ำ
เพื่อทำการจำหน่าย หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

สำนักพิมพ์มติชน

จัดทำโดย บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

12 ถนนเทศบาลนามาล ประชาธิปไตย 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235 โทรสาร 0-2589-5818

<https://www.matichonbook.com>

คำนำสำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์มติชนมีภาระอย่างหนึ่งที่น่ายินดียิ่ง คือสรรหาหนังสือดีๆ มีสาระ และสร้างความบันเทิงเสนอต่อท่านผู้อ่านผู้มีอุปการะคุณ

และเป็นเสมือนปณิธานที่ผูกพันระหว่างกันตลอดมา

ดังนั้น การคัดสรรนักเขียนและเรื่องจึงพิถีพิถันยิ่ง

ถ้าโฟกัสงานด้านวรรณกรรม ชื่อ วลีษฐ เดชกุญชร ย่อมเด่นสง่าระดับแนวหน้าคนหนึ่งในกลุ่มนักเขียนอาชญาวิทยาอิงชีวิตจริง

และคงไม่จำเป็นต้องกล่าวแนะนำให้ยืดยาวสำหรับชื่อ วลีษฐ เดชกุญชร เพราะผลงานที่ผ่านมาการันตีคุณภาพดีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น *สาววัตรเถื่อน*, *สาววัตรใหญ่*, *แม่สาวเลือด*, *หักลิ้นช้าง*, *เลือดเขี้ยวตา* เป็นต้น

แต่สิ่งหนึ่งไม่ควรละเลยที่จะกล่าวถึง เพราะนั่นคือสิ่งที่ทำให้ทำงาน วลีษฐ เดชกุญชร โดดเด่นกว่านักเขียนทั่วไป

คืองานเขียนของ วลีษฐ เดชกุญชร เกิดจากจินตนาการที่สร้างสมจากประสบการณ์และความชัดเจนในอาชีพตำรวจ

และจังหวะหนึ่งของชีวิต วลีษฐ เดชกุญชร ได้เริ่มต้นที่กอง
บัญชาการตำรวจสันติบาล จึงเป็นที่มาของหนังสือเล่มนี้

ดังนั้น *สันติบาล* จึงเป็นผลึกชีวิตของ วลีษฐ เดชกุญชร ซึ่ง
ประกอบด้วยศาสตร์แห่งอาชีพผนวกกับศิลปะการเขียนอย่างละเอียด
มีชีวิต สดุดี เราใจไม่แพ้เล่มอื่นๆ เช่นกัน

สำนักพิมพ์มติชนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้คงสนอง
ตอบความต้องการของท่านผู้อ่านผู้มีการคุณที่ชื่นชอบวรรณกรรมเชิง
อาชญาวิทยาโรแมนติคได้เป็นอย่างดี

สำนักพิมพ์มติชน

ต้นติบาล

1

การรุดหนุ่ดที่หน้าประตูห้องนั้นแล้วล่ำร่วจความเรีบร่ำอยของการแต่งกายของตน เขาทำเช่นนั้นด้วยนิลัยยิ่งกว่าความเกรงกลัวผู้ที่นั่งอยู่ภายในห้อง จริงอยู่ คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของคณะนั้น และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเขาและอาจารย์อื่นๆ ในคณะ และการรุดหนุ่ดก็เป็นแต่เพียง “อาจารย์โท” คนหนึ่งเท่านั้น แต่การรุดหนุ่ดเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของคณะและของมหาวิทยาลัย เขาเรียนล่ำร่วจได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมจากคณะนั้นก่อนที่จะได้รับทุนไปศึกษาต่อในสหรัฐอเมริกา และเมื่อศึกษาอยู่ในต่างประเทศแล้วเป็นเวลาสองปีจนได้รับปริญญาโท เขาก็กลับมาเป็นอาจารย์เป็นครูในโรงเรียนเก่าของเขาตนเอง คณบดีไม่ใช่คนอื่น เป็นอาจารย์ที่เคยสอนเขามาตั้งแต่ครั้งเขายังเป็นนิสิต เขาจึงไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องกลัวคณบดี การล่ำร่วจความเรีบร่ำอยของการแต่งกายเป็นสิ่งที่การรุดหนุ่ดทำเป็นนิลัยจนเป็นที่ล่ำลือเลียนของเพื่อนสนิทช่างสังเกตหลายคน การรุดหนุ่ดไม่หวั่นไหวในคำล่ำลือเลียนนั้น แต่กลับยืมรับมันอย่างเต็มใจ เขาเป็นคนที่กล้าทำสิ่งที่เขาเห็นว่าถูกต้อง และกล้าเผชิญกับผลของการกระทำนั้นโดยไม่แยะแสร

กับทรศณะของผู้อื่นที่อาจจะผิดแผกแตกต่างกับทรศณะของเขา

“เราเป็นคนไทย” เขาเคยอธิบายให้เพื่อนฟัง “และเป็นคนไทย บ้านนอกเสียด้วย ส่วนไอ้เครื่องแต่งตัวของเราเนี่ย” เขาก็ตั้งแต่คอลงไป จนถึงเท้า “เป็นเครื่องแต่งตัวฝรั่ง ยืมเขามาแต่งทั้งทีก็ควรจะแต่งให้ มันถูกต้อง อย่างที่ฝรั่งเขาแต่งกัน ถ้าเราคิดหรือประดิษฐ์ของเราขึ้นมาเองก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง จะให้แหวกแนววิจิตรพิสดารหรือวิถารถยัง ไปได้ คนที่คิดหรือประดิษฐ์อะไรขึ้นมาเองนั้นไม่มีวันที่จะถูกหาว่า เซยหรือเป็น แต่คนที่ลอกแบบเขามาผิดๆ นั่นสิ”

การอุทิศความคิดคำนึงของเขาเมื่อแน่ใจในความเรียบร้อย ของเนื้อตัวของตน เขาเคาะบานประตูกระจกฝ้าบานนั้นเบาๆ และ เมื่อได้ยินเสียง “เชิญ” จึงผลักบานประตุนั้นแล้วก้าวเข้าไปในห้อง

“เชิญนั่งซีอาจารย์” คำเชิญของคณบดีทำให้การอุทิศรู้สึกละม้ายอะไร บางอย่างที่เกิดขึ้นปกติ คณบดีเคยเรียกเขาว่า “คุณการุณ” หรือ “การุณ” เฉยๆ มาตั้งแต่เขายังเป็นนิสิต การเรียกด้วยตำแหน่งนั้นคณบดีมักจะ กระทำต่อหน้าผู้อื่นที่ไม่คุ้นเคยหรือเมื่อเรื่องที่จะพูดกับเขาเป็นราชการ ที่ไม่ต้องการความเป็นกันเองเท่านั้น ขณะนั้นในห้องมีแต่คณบดีกับ เขาเพียงสองต่อสอง การุณเดาเองว่าคณบดีกำลังจะพูดกับเขาเรื่อง ราชการ และในการพูดนั้นความเป็นกันเองจะมีน้อยหรือไม่มีเลย

“ผมทราบว่าเมื่อเช้านี้” คณบดีเริ่มด้วยเสียงต่ำๆ จาที่อยู่หลัง แว่นหนาเตอะคู่นั้นจึงกล่าวขมขื่น “อาจารย์เข้าสอนแทนอาจารย์ พิจารณ์”

ประโยคนั้นไม่ใช่คำถาม แต่ก็คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง และต้องการคำชี้แจง เพราะฉะนั้นการุณจึงชี้แจง

“ไม่ใช่สอนแทนหรือครับอาจารย์” เขาพูดด้วยเสียงแสดง

ความนอบน้อม “อาจารย์ก็ทราบอยู่แล้วว่า วิชาทฤษฎีการเมืองไม่ใช่วิชาที่ผมถนัด พิจารณาเขาโทรศัพท์มาถึงผมบอกว่าทฤษฎีที่ ก.พ.ยังไม่เสร็จ ขอให้ผมเข้าไปคุยกับนิสิตในระหว่างที่นิสิตคอยเขาอยู่ เท่านั้นเองครับ”

“แต่เรื่องที่อาจารย์ ‘คุย’ กับนิสิตก็เป็นเรื่องทฤษฎีการเมือง” คราวนี้น้ำเสียงของคณบดีฟังการปรกปร้องอย่างชัดเจน จนการจูนรับความสงสัยไว้ไม่ได้ เขาบอกออกไปตรงๆ ว่า

“อาจารย์ครับ ผมคุยกับนิสิตในเรื่องทฤษฎีการเมืองโดยทั่วไป ถ้าหากว่ากระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่ใครยังไรละก็ อาจารย์กรุณาบอกให้ผมทราบด้วยเถาะครับ”

คณบดีถอดแว่นตาออกแล้วบรรจงขีดแว่นด้วยผ้าสักหลาดสีเหลืองเข้ม การจูนทราบดีว่า แว่นตาของคณบดีมีได้มีอันเป็นสกปรกหรือมีแว่นหมองขึ้นมาอย่างกะทันหัน การขีดแว่นของคณบดีแสดงว่าเจ้าของแว่นกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต และกำลังใช้ความคิดอย่างหนักผิดธรรมดา

“อาจารย์คุยกับนิสิตเรื่องมาร์กซิสต์และเลนินิสต์ด้วยใช่ไหม?”

การจูนไม่ตอบทันที เขาเข้าใจในขณะนั้นเองว่าคณบดีเชิญเขาไปพบด้วยเหตุใด แม้จะยังคาดมิได้ว่าการพบกับคณบดีจะลงเอยอย่างไร

“เราเริ่มด้วยเรื่องประชาธิปไตยและเผด็จการครับ” การจูนอธิบายขัดฉ้อยขัดคำ “เมื่อถึงเรื่องเผด็จการ ผมก็อธิบายให้นิสิตฟังว่าเผด็จการมีหลายแบบ แบบที่มีผู้เผด็จการคนเดียวอย่างนาซีลัทธิของฮิตเลอร์ก็มี เผด็จการโดยพรรคอย่างคอมมิวนิสต์ในรัสเซียและจีนก็มี ถึงตอนนั้นนิสิตคนหนึ่งขอให้ผมเล่าความเป็นมาของคอมมิวนิสต์ ผมจึงได้พูดถึงคำสอนของมาร์กซ์และเลนิน แต่ว่าอาจารย์ครับ ที่ผมพูด

ทั้งหมดนั้น เพื่อจะชี้ให้นิสิตตระหนักถึงอันตรายของลัทธิคอมมิวนิสต์ที่มีต่อเมืองไทยนะครับ”

“อาจารย์” เสียงของคณบดีเย็นเยียบ “ปล่อยไว้เรื่องนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐบาลเขาจะไม่ดีกว่าหรือ?”

การรู้สึกลึกลึขึ้นมาโดยฉับพลัน ความตั้งใจที่จะชี้แจงหรือโต้ตอบเหือดหายไปแทบหมดสิ้น เขามองดูหน้าที่กลมและอวบอ้วนของคณบดีและมีความรู้สึกเหมือนกับว่าไม่เคยเห็นใบหน้านั้นมาก่อน ทั้งๆที่เขาได้เห็นมันมาอย่างน้อยร่วมสี่ปี

“อาจารย์น่าจะรู้อยู่แล้ว” เสียงคณบดีกล่าวต่อไป “ว่ารัฐบาลชุดนี้เซ็นซีฟิฟเพียงใดกับเรื่องคอมมิวนิสต์ นอกจากจะดำเนินการโฆษณาต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างเอาเป็นเอาตายอย่างที่เรากำลังได้ยินและได้เห็นกันอยู่ในขณะนี้แล้ว คนที่มีพฤติการณ์น่าสงสัยว่าจะเป็นคอมมิวนิสต์ หรือสนับสนุน หรือนิยมคอมมิวนิสต์ ยังถูกสืบสวน สอบสวน จับกุม และลงโทษอย่างไม่ไยดีหน้า”

“แต่ว่าอาจารย์ครับ” การุณได้สติและท้วง “ที่ผมพูดกับนิสิตไปนั้น เท่ากับเป็นการสนับสนุนรัฐบาลนะครับ อย่างน้อยก็ทางด้านการศึกษาและให้ความรู้นิสิต...”

“มหาวิทยาลัยของเรา” คณบดีพูดต่อไปเหมือนไม่ได้ยินหรือไม่รับรู้เสียงท้วงของอาจารย์ผู้ต่ำอาวโสกว่า “และโดยเฉพาะคณะของเรา ไม่เคยได้ชื่อว่าเป็นที่เพาะความนิยมเลื่อมใสในลัทธิหรือระบอบที่เป็นภัยต่อบ้านเมือง จริงอยู่ วิชาที่สอนกันในคณะหลายวิชาอยู่ในเครือรัฐศาสตร์ นิสิตต้องเรียนที่เรื่องการเมือง แต่ผมและอาจารย์ที่รับผิดชอบก็ได้ตกลงกันตั้งแต่ต้นแล้วว่า เราจะให้แต่สิ่งที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่นิสิต และเราก็ได้ทำอย่างนั้นมาโดยตลอด ผลก็คือ ประวัติที่

ไม่เคยต่างพร้อยของคณะ และของมหาวิทยาลัย”

“อาจารย์ครับ” การรุดสอดเข้าไปจนได้ “อาจารย์พูดยังกับว่า การพบปะระหว่างผมกับนิสิตเมื่อเช้าวันนี้ ทำความเสียหายให้แก่คณะ และมหาวิทยาลัย ทำให้คณะและมหาวิทยาลัยเสื่อมเสีย ก็ผมเรียน อาจารย์ไปแล้วว่า เราพูดกันถึงเรื่องอันตรายของลัทธิคอมมิวนิสต์”

“อาจารย์การรุดครับ” คนบดี้จัดบพอีกครึ่งหนึ่ง “ผมไม่สงสัยเจตนาของอาจารย์เลย เรารู้จักกันมานานพอที่ผมจะทราบดี ว่า อาจารย์จะต้องไม่ยุยงส่งเสริมนิสิตให้เลื่อมใสในลัทธิหรือระบอบที่จะเป็นอันตรายแก่บ้านเมือง แต่ว่าในขณะที่เดียวกันผมก็รู้และจำได้ดีด้วยว่า อาจารย์มีวิธีอบรมหรือมีวิธีสอนที่อาจจะเสียหาย เอ้อ ผมหมายความว่า อาจจะทำให้ผู้ที่ไม่หวังดีฉวยโอกาสสร้างความเสียหายให้แก่คณะและแก่มหาวิทยาลัยได้”

“ผมขอความกรุณาอาจารย์ชี้แจงให้ชัดเจนกว่านั้นครับ” การรุดรู้สึกร้อนผ่าวไปทั้งหน้า ความจริงเขาเข้าใจชัดเจนแจ่มแจ้งแล้ว แต่เขาต้องการให้คนบดี้ยืนยันความเข้าใจนั้น

“คือว่า” คนบดี้ขยับกายอย่างอึดอัด “เราทราบดีว่า เวลาอาจารย์สอนหรือบรรยาย อาจารย์ชอบเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็น ผมไม่ได้ตำหนิครับ ว่าวิธีของอาจารย์เป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง การส่งเสริมให้นิสิตแสดงความคิดเห็นนั้นทำให้เกิดความคิดริเริ่ม เป็นการกระตุ้นให้นิสิตได้ใช้สติปัญญา ซึ่งตามปกติถ้าไม่ได้รับการกระตุ้นจากอาจารย์แกอาจจะเป็นงุ่มง่ามเอาไวได้โดยไม่มีโอกาสที่จะได้ใช้มันให้เป็นประโยชน์ แต่ในบางกรณีบางกาลเทศะ วิธีกระตุ้นเช่นนั้นอาจจะเป็นโทษมากกว่าเป็นคุณ อย่างเช่นในกรณีนี้ ในการศึกษาเรื่องการเมืองซึ่งผมได้บอกแล้วว่า กำลังเป็นเรื่องที่รัฐบาลถือว่าเห็นซึที่ผลประโยชน์

การกระตุ้นให้นิสิตแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางแบบที่อาจารย์ชอบกระทำ อาจจะนำไปสู่การฉวยโอกาสวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในทางเสียหาย นิสิตซึ่งยังมีความรู้ในเรื่องลัทธิการเมืองน้อยอาจจะนิยมชมชอบหรือเห็นดีเห็นงามไปกับคำสอนที่เป็นอันตราย อย่างมาร์กซิสต์ และเลนินนิสต์ การศึกษาเรื่องลัทธิการเมืองจึงควรกระทำโดยมีขอบเขตจำกัด ภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์ที่มีประสบการณ์”

“อาจารย์ครับ” การอุทธรณ์ที่ตามมาทั้งหมดเป็นสิ่งที่คนปกติมิได้คาดหมายว่าจะได้ยินจากปากของผู้ที่เคยเป็นศิษย์ในอดีต และเป็นผู้ได้บังคับบัญชาในปัจจุบัน “ผมต้องขอประทานโทษที่จะต้องเรียนตรงๆ ว่า ที่อาจารย์กรุณาชี้แจงมาทั้งหมดนั้น ผมไม่เห็นด้วย ผมเห็นว่า นิสิตของเราส่วนใหญ่หรือทั้งหมด ถึงแม้อายุโดยเฉลี่ยอาจจะน้อย แต่ก็มีระดับการศึกษาสูง สูงกว่าคนไทยทั่วประเทศ การให้การศึกษาแก่นิสิตต่างกับการสอนเด็กชั้นประถมหรือมัธยม นิสิตรู้จักใช้เหตุผลด้วยตัวเองพอสมควร ผมคิดว่าเราควรจะปล่อยให้เขาใช้เหตุผลโดยเสรี อาจารย์ควรจะ ‘แนะนำดูแล’ ให้น้อยลงเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ผู้ที่ควรจะถูกจำกัดบทบาทนั้น ผมเห็นว่าควรจะเป็นอาจารย์เองครับ ไม่ใช่ นิสิต”

“ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องมาเรียนมหาวิทยาลัย” เสียงของคนปกติแสดงความไม่เป็นมิตรหรือไม่สปรอมน้อยอย่างชัดเจน

“จำเป็นครับ จำเป็น” การอุทธรณ์ “มหาวิทยาลัยเป็นที่ชุมนุมของบุคคลและวัตถุที่เป็นประโยชน์แก่นิสิตซึ่งถ้าไม่มีเสียแล้ว นิสิตอาจหาได้เองด้วยความลำบากหรืออย่างเปลือง บุคคลที่ว่านี่คืออาจารย์ และวัตถุก็คือตำรา หนังสือ ห้องสมุด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเป็นที่พบปะและร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรของนิสิต ซึ่งถ้าแม้จะไม่ได้

อยู่ในหลักสูตรและไม่มีคะแนนให้ แต่ก็สำคัญ เพราะมันทำให้นิสิตได้ศึกษาวิธีอยู่ร่วมกันในสังคมกับคนรุ่นราวคราวเดียวกันที่ต่อไปในอนาคตจะกลายเป็นมิตร หรือศัตรูของตน”

“เพราะฉะนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรที่จะเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์โดยเสรี” เสียงของคณบดีเต็มไปด้วยความประหลาดประหลาด

“ไม่ใช่ครับอาจารย์” การถกพยายามให้น้ำเสียงของตนนุ่มนวลที่สุด “ผมหมายความว่า เราควรเปิดโอกาสให้นิสิตศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะในเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น เมื่อเรารู้ว่าเป็นลัทธิที่เป็นอันตรายต่อมนุษยชาติ เราก็ควรจะสนับสนุนเปิดโอกาสให้เขาศึกษามันให้ถึงแก่น ศึกษาจนเห็นความบกพร่องของลัทธิวัตถุนิยมโดยละเอียด ซึ่งเป็นรากฐานของคอมมิวนิสต์ แล้วก็ศึกษาให้เห็นความไม่สมเหตุผลสมผลของมาร์กซิสต์ และศึกษาต่อไปจนเห็นจนเข้าใจว่าคำสอนของเลนินที่คอมมิวนิสต์ทั่วโลกยึดเป็นคัมภีร์อยู่ในปัจจุบันนี้ ที่จริง เป็นลัทธิหนึ่งที่เกิดบ่ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับคำสอนของเฮเกลหรือของมาร์กซ์เลย ไม่มีเฮเกลหรือมาร์กซ์ เลนินก็เขียนคัมภีร์ของตนเองได้ ความจริงเลนินก็คือคู่มือการยึดอำนาจการปกครอง คู่มือเผด็จการโดยไม่มีเงื่อนไขนั่นเอง”

“ผมได้ปริญญาโททางรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียก่อนที่จะได้พีเอชดีจากมิชิแกนอะครี อาจารย์” คณบดีกระแทกเสียงท้ายประโยค “เพราะฉะนั้นอาจารย์ไม่จำเป็นต้องเลืกเซอร์เรื่องทฤษฎีคอมมิวนิสต์ให้ผมฟังอีกก็ได้ เฮเกล มาร์กซ์ และเลนินจะสอนว่าอย่างไรเป็นอีกเรื่องหนึ่งนอกประเด็น ประเด็นคือ เราควรจะสอนนิสิตอย่างไรและเพียงไหน ในฐานะที่เราเป็นผู้รู้เรื่องคอมมิวนิสต์ดีกว่าเขา ผมเห็นว่าเราจะต้องเป็นผู้กำหนดขอบเขตของการศึกษาของนิสิต ไม่ใช่ปล่อยให้

“ให้เขาเรียนตามยถากรรม”

“เราอาจจะกำหนดหลักสูตรได้” การุณแย้ง “แต่ผมแลไม่เห็น
ว่าเราจะกำหนด ‘ขอบเขตของการศึกษา’ ได้อย่างไร หนังสือในห้องสมุด
และที่วางขายตามร้านหนังสือนอกมหาวิทยาลัย ถ้าฉันลืตสนใจเสีย
อย่างหนึ่ง เขาก็มีเสรีภาพและมีสิทธิที่จะอ่านที่จะศึกษาได้ โดยไม่มี
ใครสามารถจะจำกัดได้”

“พฤติกรรมนอกมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่เรารับรู้ไม่ได้” คณบดี
โต้แย้งไม่ลดละ “แต่เรื่องภายในคณะภายในมหาวิทยาลัย เป็นความ
รับผิดชอบโดยตรงของเรา และเราจะปล่อยไปตามบุญตามกรรมไม่ได้”

“อาจารย์จะทำอย่างไรกับนิสิตครับ?” การุณถามด้วยความสนใจ
แท้จริง

“เรากำลังทำอยู่แล้ว ประการแรก เรากำหนดตัวอาจารย์ผู้
จะสอนวิชาทฤษฎีการเมืองไว้แน่นอนไม่ใช่สักแต่ใครๆ ก็สอนได้
ประการที่สอง การใช้ตำรา หนังสือ เอกสารที่จะต้องศึกษาประกอบ
คำบรรยาย เราเป็นผู้กำหนดและควบคุม นิสิตจะขอยืมหรือขอ
ศึกษาจากห้องสมุดโดยเสรีไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นที่ห้องสมุดคณะ ห้อง
สมุดมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดภายนอก การศึกษาจากกระทำ
แต่เฉพาะเอกสารและตำราที่เราคัดเลือกหรือกำหนดให้เท่านั้น ห้อง
สมุดภายนอก รวมทั้งหอสมุดแห่งชาติ ได้รับการขอร้องจากเราและ
จากกรมประมวลาชการแผ่นดิน”

“กรมประมวลาชการแผ่นดิน!” การุณอุทานเพราะคาดไม่ถึงว่าจะ
จะได้ยินชื่อของหน่วยงานราชการสำคัญหน่วยนั้น “กรมประมวลาฯ เข้า
มาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ได้อย่างไรครับอาจารย์”

“คุณอาจจะลืมไป” มีรอยยิ้มอยู่ในหน้าของคุณบดีแต่มันแสดงความเย้ยหยันว่า “เรื่องที่เรากำลังพูดกันอยู่นี้ เป็นเรื่องสำคัญที่สุดเกี่ยวกับความอยู่รอดของเมืองไทยโดยตรง”

“อาจารย์ครับ เรากำลังพูดกันถึงเรื่องการศึกษา การให้ความรู้แก่นิสิตซึ่งต่อไปภายหน้าจะต้องเป็นผู้กำหนดชะตากรรมของบ้านเมือง ผมเองเห็นว่ามหาวิทยาลัยและคณะควรจะเป็นผู้วางกรอบไว้แต่เพียงหลวมๆ และช่วยประคองนิสิตในการศึกษาของเขาเท่านั้น เพราะเขาโตแล้ว เขาเดินเองได้แล้ว บางคนเขาไม่ต้องการเราเสียด้วยซ้ำไป บางมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรทางไปรษณีย์”

“แต่ผมเห็นว่า” คุณบดีขัดขึ้นอย่างจริงจัง “กรอบของเราจะต้องวางไว้อย่างแน่นหนาและชัดเจน นิสิตอาจจะโตแล้ว แต่ก็ยังไม่โตพอถึงกับจะเดินเองแต่ลำพังได้ ถ้าปล่อยให้เดินเองอาจจะหกล้มเป็นอันตราย ใครที่เขานึกว่าเขาโตพอและไม่ต้องการก็ปล่อยให้เขาออกไปหาที่เรียนทางไปรษณีย์สิ!”

“อาจารย์ครับ” การulonหายใจโดยแรง “ที่จริงทั้งหมดนี้เป็นเพราะผมเข้าไปสอนแทนพิจารณาเขาเพียงชั่วโหม่งเดียวนั่น ถ้าหากว่านโยบายเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพและการเมืองของอาจารย์เป็นยังงั้น ก็สุดแต่อาจารย์เถอะครับ”

“เดี๋ยวก่อน” คุณบดียกมือห้ามเมื่อเห็นการulonยั้วตัวจะลุกจากเก้าอี้ “เข้าใจให้ถูกต้องเสียก่อนนะอาจารย์การulon นั่นคือนโยบายของคุณบดีคณะนี้เกี่ยวกับการสอนทุกวิชา ไม่ใช่เฉพาะวิชาทฤษฎีการเมือง เพราะฉะนั้น จึงผูกพันอาจารย์ทุกคน ไม่ใช่เฉพาะอาจารย์พิจารณา”

การulonลุกขึ้นยืนช้าๆ เลี่ยงตอบของเขาขัดด้วยขัดคำ

“อาจารย์ครับ อาจารย์สอนผมมาตั้งแต่ผมเป็นเฟรชแมน เป็น

นิสิตปีหนึ่ง ตอนผมได้ทุนไปเรียนปริญญาโทเมืองนอก อาจารย์ก็เป็น
ผู้ที่สนับสนุนให้ผมได้รับทุน อาจารย์ก็เป็นผู้ให้ความรู้และโอกาสที่
จะก้าวหน้าและสร้างตัวแก่ผม ในฐานะนั้น ผมเคารพและระลึกถึง
พระคุณของอาจารย์เสมอ”

“แต่ในเรื่องที่เรากำลังโต้เถียงกันอยู่นี้ ผมจำเป็นที่จะต้องเห็น
แย้งกับอาจารย์ด้วยเหตุผลเดี๋ยวจึงเป็นเหตุผลที่ง่ายที่สุด นั่นก็คือ
ผมมีความรู้มาถึงเพียงนี้และสามารถใช้ความรู้สร้างฐานะและชื่อ
เสียงให้แก่ตัวเองมาได้เช่นนี้ ก็เพราะเสรีภาพในการแสวงหาความรู้
ซึ่งอาจารย์นั่นเองเป็นผู้หนึ่งที่ได้ให้แก่ผม ประสบการณ์และข้อเท็จ
จริงเป็นเครื่องยืนยัน”

“วิธีสอนในสมัยที่คุณเป็นนิสิตต่างกับในสมัยนี้จะอาจารย์”
คนบดักกล่าวเน้นทุกถ้อยคำ “สถานการณ์บ้านเมืองก็ผิดกับเดี๋ยวนี”

“แต่ผมเชื่อว่าในสถานการณ์ปัจจุบันนี้” การรณรงค์ไม่ยอมจำนน
“ในขณะนั้น เมืองไทยกำลังถูกคุกคามอยู่โดยการแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์
ลัทธิเผด็จการโดยพรรค การต่อสู้ด้วยเสรีภาพเป็นการใช้อาวุธที่
ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด วิธีของอาจารย์นั้น ขอประทานโทษเถอะครับ เป็นการ
ต่อสู้ด้วยการปิดหูปิดตานิสิต ลิดรอนสิทธิและเสรีภาพ เป็นวิธี
เดียวกันกับที่รัฐบาลโซเวียตและรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์กำลังใช้กับ
ประชาชนและปัญญาชนของเขาอยู่ อาจารย์คิดว่าสมควรหรือครับ?”

“ผมเห็นว่าสมควร และเห็นมานานแล้ว” เสียงของคนบดักเย็น
เยือก

“ถ้าอย่างนั้น ผมก็จะให้มหาวิทยาลัยตัดสินใจ” เสียงของการรณรงค์เย็น
เยือกไม่แพ้กัน

การรณรงค์ตั้งแต่พันสำนักงานของคนบดักออกมาว่า เขาไม่มีทาง

ที่จะเป็นฝ่ายชนะในการพิพาทครั้งนั้น ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยไทยและมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยต่างประเทศ แต่ผลการศึกษาจากสถาบันทั้งสองนั้นก็มิได้ล้าหน้าไปเสียจนบัดนี้มีให้การอุทธรณ์ในสภาวะอันแท้จริงของสังคมราชการไทยเมื่อใกล้จะสิ้นพุทธศตวรรษที่ 25 การรู้ดีว่า คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั้นแบ่งออกเป็นสองพวก พวกหนึ่งประกอบด้วยอาจารย์รุ่นใหม่ซึ่งเพิ่งสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาอย่างเขา และเพิ่งจะเริ่มชีวิตอาจารย์ อีกพวกหนึ่งแม้จะเป็นอาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่ก็ใช่ว่าจะเป็นนักศึกษาในอังกฤษและยุโรป ซึ่งมักจะไม่เชื่อถือหรือมิฉะนั้นก็ดูหมิ่นดูแคลนผู้สำเร็จการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ว่าเป็นผู้มีความรู้ต่ำกว่าและทำปริญญารองอย่างสุกเอาเผากิน แต่ที่สำคัญกว่านั้นก็คืออาจารย์พวกหลังนี้อยู่ในตำแหน่งทางราชการมานานกว่า จึงดำรงตำแหน่งทางราชการมานานกว่า จึงดำรงตำแหน่งทางบริหารของมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลเหนือการดำเนินงาน โดยเฉพาะการพิจารณาบำเหน็จความชอบในมหาวิทยาลัยและเป็นที่เกรงกลัวหรือเกรงใจของอาจารย์ด้วยกันเองที่อาวุโสต่ำกว่า ในการพิพาทกับคณะบดีของเขาเอง บันทึกรวบรวมของเขาได้รับการพิจารณาอย่างรวบรัดในที่ประชุมคณะบดี ซึ่งมีอธิการบดีของมหาวิทยาลัยเป็นประธาน แม้จะเป็นการประชุมที่ปกปิด แต่ในที่สุด การอุทธรณ์จากคณะบดีของเขาว่าในการประชุมนั้น ผู้ที่อภิปรายแสดงความเห็นมากที่สุดคือ คณะบดีของเขาเอง ผู้ที่ซักถามบ้างแต่ไม่มีการท้วงติง ส่วนใหญ่ไม่พูดเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องนอกคณะของตนและในที่สุดอธิการบดีก็ชี้ขาดว่า เป็นอำนาจของคณะบดีที่จะกำหนด “แนวทาง” ในการบรรยายของอาจารย์

ในคณะของตน

เมื่อได้รับทราบการชี้ขาดของอธิการบดีแล้ว การุณเตรียมที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ แต่แล้วเขาก็เปลี่ยนใจเพราะรู้ว่าผลของการอุทธรณ์จะเป็นอย่างไร คณะบดีของเขายู่ในตำแหน่งและในราชการมาหลายปี เป็น “นักวิชาการ” ที่มีชื่อเสียงของประเทศ มีตำแหน่งพิเศษอยู่ในหน่วยราชการอื่นๆ หลายหน่วย รวมทั้งในกระทรวงศึกษาธิการด้วย อุทธรณ์ของเขาคงจะได้รับการพิจารณาในทำนองเดียวกันกับที่บันทึกของเขาได้รับการพิจารณาจากมหาวิทยาลัย เขาคงจะเป็นฝ่ายปราชัยเช่นเคย

การุณไม่หาหรือปรับปรุงทุกข์กับผู้ใด เป็นนิสัยของเขาที่จะเผชิญกับวิกฤตการณ์แต่ลำพัง และอาจจะเป็นลักษณะของคนหนุ่มที่เพิ่งจากพื้นเบญจเพสด้วย จะอย่างไรก็ตาม เขาใช้เวลาใคร่ครวญหรือดั่งแค้นอยู่เพียง 2-3 วัน แล้วก็ยื่นหนังสือต่อคณะบดีขอลาออกจากตำแหน่ง “อาจารย์โท” ของคณะและมหาวิทยาลัยนั้น

หลังจากนั้นอีกประมาณสองสัปดาห์ เขาก็กลายเป็นนายการุณ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยคนว่างงาน

2

การุณมีได้กลายเป็นคนไร้งานแต่เพียงอย่างเดียว หลังการลาออกจากตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยในปีนั้น เขากลายเป็นคนไร้รักไปด้วย อย่างน้อยก็ชั่วคราว

สัมพันธภาพระหว่างเขากับอุษา อาจารย์สาวร่วมคณะ เน้นแพ้นและรัตริ่งที่สุดในขณะที่ทั้งคู่กำลังศึกษาอยู่ในสหรัฐอเมริกา ความจริงการุณพบและรู้จักหล่อนตั้งแต่เขาและหล่อนเป็นนิสิตต่างคณะแต่มหาวิทยาลัยเดียวกันอยู่ในเมืองไทย ก่อนที่ทั้งสองคนจะเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ แต่เขาและหล่อนมิได้สนิทสนมกันเป็นพิเศษในระบายนั้น ประการแรกเพราะอุษาเป็นลูกสาวคนสุดท้ายของเศรษฐีลูกจีนคนหนึ่ง ทั้งหล่อนและบิดา (หล่อนเรียกบิดาว่า “ปะป๊า”) ไม่ประทับใจในความสามารถทางกีฬาของเขา แต่สนใจในความมั่งคั่งของนิสิตชายคนอื่นๆ มากกว่า ประการที่สองเพราะการุณไม่ชอบผู้หญิงผิวขาวต้งันเดียวอย่างอุษา เขาชอบผู้หญิงผิวคล้ำ ตาคม และสองชั้น ซึ่งมีอยู่มากในมหาวิทยาลัยสมัยที่เขาเป็นนิสิต และเขาพยายามทอดสนิทด้วยทุกคน จนกระทั่งเขาเองกลายเป็นฝ่ายที่

ตัดสินใจไม่ได้ว่า คนไหนควรจะเป็นคนรักของเธอ

การเดินทางไปพำนักรักษาในอเมริกาทำให้อุษาและเขาใกล้ชิดกันโดยที่แต่ละฝ่ายมิได้ตั้งใจ นครนิวยอร์กในสมัยนั้นมีคนไทยพำนักรักษาเพียงประมาณ 20 คน ฉะนั้นจึงรู้จักกันและกันดี ถึงแม้ว่าอุษาจะศึกษาทำปริญญาโททางการบริหารธุรกิจอยู่ที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ต่างโรงเรียนกันกับการดูแลซึ่งทำปริญญาโททางสังคมวิทยาอยู่ที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบียก็ตาม และความเป็นเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัยในเมืองไทยในอดีตทำให้หนุ่มสาวทั้งคู่สนิทสนมกันโดยรวดเร็ว จนในที่สุด เมื่อศึกษาสำเร็จและได้รับปริญญาโทในเวลาไล่เลี่ยกัน และอุษาจะเดินทางกลับเมืองไทย การดูแลก็ยอมรับว่าเธออาจจะมีภรรยาเป็นหญิงเชื้อจีน ผิวขาวตาชั้นเดียว (ซึ่งเป็นลูกเศรษฐี) ได้ การดูแลเปลี่ยนใจและเปลี่ยนแผนชีวิตอย่างกะทันหัน ไม่ยอมรับทุนเพื่อศึกษาต่อในชั้นปริญญาเอก และเดินทางกลับเมืองไทยพร้อมกับอุษาในเที่ยวบินเดียวกัน

แต่เมื่อเขาได้บอกล่วงหน้าว่าได้ตัดสินใจที่จะลาออกจากตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัย การดูแลก็แสดงความไม่กระตือรือร้นของอุษาอย่างชัดเจน อันเป็นอาการที่เขาเคยสงสัยแต่ไม่เคยแน่ใจจนกระทั่งในบัดนั้น

“ออกจากการมหาวิทยาลัยแล้วคุณจะไปทำอะไร?” อุษาถามเขา ในขณะที่พิณิจดูเล็บมือของตนเองรวมกับว่าเป็นของประหลาดที่ไม่เคยพบมาก่อน

“ผมยังไม่รู้เลย” การดูแลบอกตามตรง “บางทีผมอาจจะกลับไปทำปริญญาเอกที่อเมริกา”

“เหอะคะ?” เมื่อหล่อนถามสั้นๆ เช่นนั้น การดูแลก็แน่ใจว่า สิ่ง

ที่เขานึกว่าเป็นความรักของหล่อนและเขาถึงอวสานแล้ว

“แต่ถ้าหากว่าจะไป” เขาบรรจงแต่งประโยคนั้น “ผมก็คิดว่าเราควรจะแต่งงานกันเสียก่อน”

ประโยคนั้นได้ผลดังที่เขาคาด อุษาเงยหน้าขึ้นโดยเร็ว ตาที่เล็กเรียวเบิกกว้างและเห็นแววของความตระหนกอย่างชัดเจน

“แต่งงาน!” เสียงของหล่อนแหลม “ทำไมคะ? ทำไมเราจึงจะต้องแต่งงานกันก่อนที่คุณจะไป?”

“อ้าว!” การรุดพยายามทำให้ทั้งน้ำเสียงและสีหน้าของเขาแสดงความผิดหวัง “ก็เราไม่ได้รักกันดอกกริ? และถ้าเรารักกัน รักกันมานานและรักกันมากยั้งี้ ทำไมเราจะแต่งงานกันไม่ได้? ที่จริงเราควรจะต้องแต่งงานกันได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าผมจะไปอเมริกาหรือไม่ไปจริงไหม?”

“การรุดคะ” อุษาเฝ้าริมฝีปากก่อนพูด และขณะที่พูดการรุดสังเกตเห็นว่าอาจารย์สาวกำมือทั้งสองข้างแน่นตลอดเวลา “ฉันไม่เถียงหรอกว่าเรารักกันมานาน แต่ในระยะหลังๆ มานี้ ฉันไม่แน่ใจนักว่า เรารักกันมากเพียงไหน อย่าเข้าใจฉันผิดนะ ฉันไม่ได้สนใจคุณ ยัง ยังไม่มีผู้ชายคนอื่นใดที่ไหนเลยที่เข้ามา เอ้อ แทรกกลางระหว่างคุณกับฉัน สำหรับฉัน คุณยังเป็นผู้ชายที่มีคุณสมบัติมากที่สุด แต่ว่ามันอาจจะเป็นเพราะการกลับมาเมืองไทย การกลับมาอยู่ใกล้ญาติมิตร ความรู้สึกของฉันจึงเปลี่ยนแปลงไป คุณเข้าใจไหมคะ? การรุด เวลาที่ฉันรู้สึกคล้ายๆ กับว่าคุณเป็นเพื่อนหรือพี่ชายมากกว่าเป็นคนรัก”

“เออละ” การรุดว่าพาลงยกมือห้าม เขาอยากจะทำแต่ก็เหลือฝืน “ไม่ต้องพูดต่อไปอีกแล้ว ผมเข้าใจดี ขอโทษด้วยที่ผมหลอกคุณ ที่ว่าเราควรแต่งงานกันก่อนผมไปอเมริกาละ ความจริงผมตั้งใจจะ

มาบอกคุณว่า ผมสังเกตนานและรู้สึกมานานแล้วว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณกับผมมันเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยที่เราอยู่ในวัยอริ และก็เหมือนกันนั่นแหละ ผมรู้สึกว่าคุณเป็นน้องสาวมากกว่าคนรัก”

การุณชะงักเพราะเพิ่งเห็นในขณะนั้นว่าอุษากำลังร้องไห้ เขาก็เช่นเดียวกับชายหนุ่มโดยทั่วไป รู้สึกหัวไหนเมื่อเห็นน้ำตาของผู้หญิงสาว

“คุณ คุณพูดจริงๆ นะคะ การุณ” อุษาว่าพลางซับน้ำตา และเมื่อได้รับคำยืนยันจากการุณ หล่อนก็ตรงเข้ามาจูบเขา เป็นการจูบครั้งสุดท้ายของหล่อนสำหรับการุณ และที่ต่างกับการจูบครั้งก่อนๆ ก็คือ หล่อนจูบเขาที่แก้ม ไม่ได้จูบปากอย่างที่เคยกระทำ

คำวันนั้น การุณรับประทานอาหารแล้วก็เกิดความรู้สึกแปลกเปลี่ยนขึ้นอย่างรุนแรงอีกครั้งหนึ่ง เขารู้ดีว่าต้นเหตุของความรู้สึกนั้นคือความเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้นที่กำลังเกิดแก่ตนเอง เป็นคืนแรกที่เขารับประทานอาหารที่บ้านคนเดียวโดยไม่มีอุษา และเป็นอีกคืนหนึ่งที่เขาไม่ต้องเตรียมตัวสำหรับการสอนในวันต่อไป แทนที่จะรู้สึกโล่งใจ การุณกลับรู้สึกว่างเปล่าและแล้วก็อ้างว้าง อดีตอาจารย์หนุ่มออกจากบ้านโดยยังไม่มีจุดหมายปลายทางในชั้นแรก ครั้นแล้วโดยไม่มีและไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ การุณเรียกรถแท็กซี่คันหนึ่งและบอกคนขับให้ไปส่งเขาที่ “ซากูระ” ซึ่งเป็นไนต์คลับมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในย่านบางรักในสมัยนั้น

การุณก้าวเข้าไปในไนต์คลับแห่งนั้นด้วยความเลือนลอย เขาเคยไปที่นั่นมาก่อนแล้วครั้งหนึ่งกับเพื่อนนิสิตเก่าบางคน และจำได้ว่าไนต์คลับแห่งนั้นไม่มีสิ่งใดที่พอจะถือเป็นข้ออ้างให้ใช้ข้อตกไม้ญี่ปุ่นอันงดงามพันธุ้นั้น แต่ในคืนนั้นการุณไม่แยแสว่ามันจะใช้ข้อ

อะไร เขาเพียงแต่ต้องการสถานที่สักแห่งหนึ่งที่จะขจัดความรู้สึกว่างเปล่า ซึ่งกำลังครอบงำเขาอยู่ในขณะนั้น เท่านั้น

เกือบจะในทันทีที่เขานั่งลง หญิงคนหนึ่งก็นั่งลงบนเก้าอี้ตัวที่อยู่ใกล้เขาที่สุด แม่หล่อนจะนั่งลงจนชิดเขาเช่นนั้น แต่ความมืดภายในเอนด์คลับแห่งนั้นก็ทำให้ยากที่การุณจะจะได้เห็นว่าหล่อนสาวเพียงใดหรือสวยเพียงใด การุณได้กลิ่นน้ำอบฝรั่งหอมฉุยคละกับกลิ่นเครื่องแต่งหน้าและลิปสติก ซึ่งตามปกติเป็นสิ่งที่เขาไม่ชื่นชมเลย แต่ในภาวะเช่นในคืนนั้น ดูเหมือนมันจะประจักษ์ตัวเองลงในความว่างเปล่าที่เขาเริ่มจะชิงช้าได้อย่างเหมาะสม

หล่อนถามเขาว่าจะดื่มอะไร เขาตอบว่าต้องการเบียร์ขวดหนึ่ง เมื่อหันไปสั่งเบียร์ให้เขาแล้ว หล่อนถามอย่างสุภาพว่าต้องการจะให้หล่อนนั่งเป็นเพื่อนที่โต๊ะนั้นหรือไม่ การุณตอบรับโดยแทบจะไม่เสียเวลาพิจารณาข้อเสนอนั้นเลย

เมื่อเบียร์ขวดที่สองใกล้จะหมด เขาและหล่อนเดินร่ากันไปแล้วหลายเพลง การุณจึงตระหนักในที่สุดว่า พาร์ตเนอร์ของเขาเป็นหญิงที่ค่อนข้างจะสวย ผิวของหล่อนค่อนข้างคล้ำ ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลที่หล่อนใช้เครื่องแต่งหน้าค่อนข้างจะหนัก ตาของหล่อนสองชั้น ที่ทำความประหลาดใจให้แก่การุณอีกอย่างหนึ่งก็คือ หล่อนเคลื่อนไหวคล่องแคล่วปราดเปรียว และทุกส่วนของร่างกายของหล่อนที่เขาสัมผัสนั้นอวบและตึง แสดงว่าได้รับการเอาใจใส่บริหารโดยถูกต้องและสม่ำเสมอ

ขณะที่จินตนาการของการุณเริ่มจะกระเจิดกระเจิงอยู่บนฟลอร์ลีลาตนเอง การุณก็ถูกสะกิดด้วยมือของใครคนหนึ่งอย่างแรงจนเกือบหยาบคาย อดีตอาจารย์หนุ่มหันไปทางเจ้าของมือด้วยความ

ประหลาดใจ ความประหลาดใจของอดีตอาจารย์หนุ่มทวีขึ้นเมื่อเห็นว่า ชายผู้ทีละกิดเขาอย่างไรรีบมาหาที่นั่นแต่งเครื่องแบบตำรวจ การรุดชะงักทำให้เสียจังหวะการเดินรำ แต่หญิงสาวคู่เต้นคงก้าวต่อไปตามจังหวะเพลงร้องบอกเขาว่า

“อย่าไปสนใจกับเขาเลยล่ะะ เดินรำกันต่อไปดีกว่า”

การรุดยังไม่ทันตัดสินใจจะทำอย่างไร ชายในเครื่องแบบตำรวจก็คว้าข้อมือหญิงสาวผู้เป็นคู่เต้นรำของเขาแล้วพยายามจะลากหรือฉุดหล่อนออกจากเวที ความพยายามของเขาไม่สำเร็จเพราะพาร์ตเนอร์สาวผู้นั้นไม่ยินยอม หล่อนกระซอกข้อมือกลับและพยายามสละตัวให้หลุดพ้นจากการเกาะกลุ่มของเขา และเนื่องจากหล่อนเป็นหญิงสาวที่แข็งแรง ชายในเครื่องแบบตำรวจผู้นั้นจึงกลับเป็นฝ่ายถูกตรึงอยู่กับที่ โดยมีมือของทั้งสองคนขึงไว้ขึงอยู่ไปมา

“ปล่อยขึ้นเดี๋ยวนี้!” เสียงของพาร์ตเนอร์สาวผู้นั้นแหลมและดังแทรกเสียงเพลง “ถ้าไม่ปล่อยมีเรื่องนะ จะบอกให้!”

“เรื่อง” ที่เกิดขึ้นนั้นเกินกว่าที่การรุดคาดหมาย ชายหนุ่มในเครื่องแบบตำรวจซึ่งบัดนี้การรุดแลเห็นชัดว่าเป็นอินทรีของเขามีเครื่องหมายยศนายพันตำรวจตรีประดับอยู่ ปล่อยมือหล่อนตามคำสั่งแต่ในชั่ววินาทีต่อมา เขาเงื้อมือขว้างขึ้นสูงแล้วตบลงบนแก้มซ้ายของหล่อนดังขาด ความแรงของการตบทำให้หญิงสาวชว่นเซไปก้าวหนึ่ง

การรุดไม่ได้ยินเสียงใดๆ ลอดออกจากปากของหล่อน แต่เขาก็ได้คอยดูปฏิกิริยาของหล่อนต่อไปอีก เขาสืบเท้าเข้าไปตรงกลางระหว่างหล่อนและผู้ที่เขาเชื่อว่าเป็นนายพันตำรวจตรีผู้นั้นและได้ยินเสียงเหมือนคำรามของผู้ที่เขาประจันหน้าอยู่

“ถอยออกไป อย่าเสือก!”

เกือบจะไม่ทันสิ้นเสียง คนในเครื่องบินนายตำรวจผู้นั้น
กำหมัดและชกตรงมาที่หน้าของอดีตอาจารย์หนุ่มอย่างไม่อ้อมแรง

กีฬาที่การุณถนัดและเคยเล่นมาตั้งแต่ครั้งเป็นนักเรียนมัธยม
และนิติตรมหาวิทยาลัยนั้นคือ รักบี้ฟุตบอล การุณเกลียดมวยทุกชนิด
รวมทั้งยิวยิตสูและกระบี่กระบอง แต่รักบี้ฟุตบอลสอนให้การุณเป็น
คนว่องไว เพราะฉะนั้น หมัดของฝ่ายตรงกันข้ามจึงพลาดจากหน้า
ของเขาและข้ามไหล่ไป เจ้าของหมัดถลามาข้างหน้าจนร่างชิดกับร่าง
ของการุณ แทนที่จะตอบโต้อย่างคนที่ถนัดในการต่อสู้ การุณกลับ
ยันหน้าอกอีกฝ่ายหนึ่งไว้ด้วยมือแล้วร้องห้ามว่า

“อย่า อย่าให้มีเรื่องกันเลยครับ”

คำขอของเขาไม่มีประโยชน์ ชายหนุ่มในเครื่องบินนายพัน
ตำรวจตรีชกอีกหมัดหนึ่ง เขาชกอย่างคนเป็นมวย และจากระยะ
ประชิด ชูขาของเขาระทบไปหน้าด้านซ้ายของการุณอย่างจัง
การุณเผลอไปตามแรงหมัดและรู้สึกขาไปทั่วศีรษะ เขาไม่รู้วิธีปิดป้อง
และมีได้คิดจะปิดป้อง และถึงหากจะคิดก็คงไร้ผล เพราะในขณะนั้น
เองเขาก็ถูกใครอีกคนหนึ่งหรือสองคนยึดแขนของเขาไว้อย่างมั่นคง
การุณหันกลับไปเพื่อจะประท้วง เขาเห็นว่าผู้ที่ควรจะถูกยึดแขนนั้น
คือชายหนุ่มในเครื่องบินนายตำรวจผู้ที่กำลังเป็นฝ่ายทำร้ายเขาต่าง
หาก ยังไม่ทันที่จะประท้วง การุณก็ถูกชกอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้หมัด
อันหนักและแรงกระแทกปลุงที่ท้องของเขา อดีตอาจารย์หนุ่มตัวอ
ลงและรู้สึกถูกเสียดอย่างสุดที่จะทนได้ การุณยกมือขึ้นปิดปากพลา
ยพยายามระงับความต้องการที่จะอาเจียน

ขณะนั้นเอง ไฟฟ้าภายในไนต์คลับนั้นก็สว่างจ้าขึ้น ชายหนุ่ม
ในเครื่องบินนายพันตำรวจตรีกระโดดเข้ามาใกล้ สีหน้าบอกชัดว่า

มุงจะสังหารการรื้อให้ได้ ซึ่งไม่จำเป็นเลย เพราะขณะนั้นผู้หนึ่งที่ช่วย
ยึดแนวของการรื้อไว้ช่วยสนองเจตนาของเขาโดยใช้เขากระแทกซ้ำลง
ที่ท้องน้อยของการรื้อ แรงกระแทกทำให้การรื้อหลุดลงคุกเข่าอยู่กับพื้น
อาหารและเครื่องดื่มที่เพิ่งจะบริโภคเข้าไปทะลักกลับออกมาทั้งทาง
ปากและจมูก การรื้อชำเลื่องดูผู้พิชิตเขาก่อนจะสิ้นสติ และแลเห็นเขา
ปราดเข้ามาในอาการของนักฟุตบอลที่กำลังจะเตะลูก

เมื่อรู้สึกตัวอีกครั้งหนึ่งนั้นการรื้อพบตัวเองนั่งครึ่งนอนอยู่บน
ตักของใครคนหนึ่ง เมื่อตาของเขาพร่าน้อยลง เขาก็เห็นว่าใครคน
นั้นเป็นชายอายุไม่เกิน 40 ปี รูปร่างผอม ผิวเหลืองซีด ไม่สวมเสื้อ
ผมยาว แก้มตอบ และไว้หนวด หน้าอกของเขาลึกลงด้วยหมึกสีน้ำเงิน
แก่เป็นรูปพญาคอกำลังเล่นคลีน การรื้อได้กลิ่นบุหรี่พื้นเมืองโชยออก
มาจากชายผู้นั้นอย่างแรง

ชายผู้นั้นกำลังใช้ผ้าชุบน้ำในมือลูบหน้าการรื้ออยู่

“ผม ผมอยู่ที่ไหน?” การรื้อถามและพยายามจะลุกขึ้น เขาหัน
ไปอีกทางหนึ่งแล้วจึงเห็นซีลูกกรงเหล็กที่กั้นหน้าต่างไว้ทั้งแถบ เลย
แถวลูกกรงเหล็กนั้นไป ตำรวจในเครื่องแบบ 2-3 คน นั่งอยู่บนเก้าอี้
ไม้เก่าโครโครโสซังโต๊ะซึ่งมีสภาพไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน

ในทันทีที่รู้ว่าตนกำลังอยู่ในห้องขัง การรื้อก็ลืมความเจ็บปวด
ที่ยังเหลืออยู่ เขาขยับจะผวาออกไปที่ลูกกรงเหล็ก แต่ชายผู้ที่กำลัง
พยาบาลเขาอยู่คว้าแขนของการรื้อไว้ด้วยกำลังแรงเหลือเชื่อ

“ใจเย็นๆ น้องชาย” ชายผู้นั้นบอกด้วยใบหน้าที่ปราศจากรอย
ของอารมณ์ ไม่ว่าชนิดใด “ค่อยๆ คิดอย่าใจร้อน ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่
ควรถูกระทืบอีก”

ผู้ที่ช่วยให้การรุดนออกจากห้องขังไปสู่อิสรภาพได้นั้นคือเพื่อน
นิสิตเก่าร่วมมหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งเคยเป็นนักรักบี้ฟุตบอลทีมเดียวกับเขา
เพื่อนผู้นั้นแม้จะอายุมากกว่าการรุดน และเข้าเรียนมหาวิทยาลัยก่อน
การรุดน แต่ก็สอบไล่ตกแล้วตกเล่าตามปกติวิสัยของนักกีฬา
มหาวิทยาลัย จนกระทั่งกลายเป็นนิสิตร่วมรุ่นกับการรุดน เขาเรียนจน
สำเร็จและได้รับปริญญาพร้อมกับการรุดน แต่มิได้ศึกษาต่อ หากสมัคร
เข้ารับราชการตำรวจและได้รับการบรรจุให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนก
หนึ่งในกองพลกิติการกรมตำรวจตามวุฒิของตน เขาเป็นนายตำรวจ
คนเดียวที่การรุดนรู้จักดีที่สุด เมื่อการรุดนติดต่อกับและแจ้งปัญหาให้ทราบ
เขาก็รีบตรงไปยังสถานีตำรวจนครบาลแห่งนั้นทันที

การรุดนไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดดำเนินกรรมวิธีอย่างไร แต่หลังจาก
ที่ไปถึงที่คุมขังเขาเพียงไม่ถึงครึ่งชั่วโมง นายสิบตำรวจเอกผู้หนึ่ง
ก็กระซิบกระวาดไปไขกุญแจห้องขังปล่อยตัวเขาเป็นอิสระ การรุดนไม่ลืม
ขอบคุณเพื่อนผู้อารีร่วมห้องขังของเขา แล้วก็ก้าวออกไปนอกห้องที่มี
สภาพเหมือนกรงขังสัตว์ป่าห้องนั้น

“ผมขอทราบได้ไหม” การรุดนถามนายสิบตำรวจเอกขณะที่กำลัง
รับคืนของส่วนตัวที่ถูกยึดเอาไว้ มีกระเป๋านักบัตร์ นาฬิกาข้อมือ สร้อย
คอและพระเครื่องเลี่ยมทอง “ว่าคุณพันตำรวจตรีที่เอาผมใส่ห้องขังนี้
นะชื่ออะไร ตำแหน่งอะไร”

นายร้อยตำรวจโทเพื่อนของการรุดนกระตุกแขนเสื้อของเขาเป็น
เชิงห้าม แต่การรุดนไม่สนใจ เขายืนคอยคำตอบอยู่กับที่และสังเกตเห็น
แววตาของนายสิบตำรวจเอกผู้นั้นแสดงความไม่สบายใจ

“เรื่องมันก็แล้วไปแล้ว” นายสิบตำรวจผู้นั้นตอบด้วยเสียง
เหมือนมะนาวไม่มีน้ำ “คุณกลับบ้านเสียดีกว่า”

“สันติบาล”

**อาชญาวิทยาจากประสบการณ์
ผนวกกับศิลปะการเขียน
อย่างละเมียด มีชีวิต สดุด และเร้าใจ**

“การอุกยงสองนัดซ้อน เสี่ยงกระสุนขนาด .38 ระเบิดทำลายความเงียบของห้องท่ง
บางเขน เป้าของการอุกยงคือคนที่นั่งซ้อนท้าย จากแสงสว่างที่สะท้อนจากไฟหน้ารถ
ของเขาที่ยังเปิดทิ้งอยู่ การอุกยงเห็นผู้ที่เป็นเป้าของเขาผงะและทิ้งปืนกลมือ ขณะนั้น
จักรยานยนต์ตั้งคั่นได้ตรงและกลับหันหลังให้เขา ฝุ่นตลบอีกครั้งหนึ่งแต่นั้นไม่ใช่
สาเหตุที่ทำให้การอุกยงชะงักและไม่ลั่นไกเป็นครั้งที่สาม”